

Oponentský posudek disertační práce

Název:	Znalostní intenzita
Autorka:	Ing. Tereza Otčenášková, BA.
Studijní program:	Systémové inženýrství a informatika
Obor studia:	Informační a znalostní management
Školitel:	doc. Ing. Vladimír Bureš, Ph.D.
Školící pracoviště:	Katedra informačních technologií FIM UHK
Oponent:	prof. RNDr. Peter Mikulecký, PhD.

Tento posudek disertační práce Ing. Terezy Otčenáškové, BA., odborné asistentky Katedry informačních technologií Fakulty informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové vznikl na základě jmenování oponentem ze dne 25. 4. 2019 děkanem Fakulty informatiky a managementu UHK prof. RNDr. Josefem Hynkem, Ph.D., MBA.

Předložená disertační práce Ing. T. Otčenáškové, BA. má aktuální a nepochybně užitečné téma, které vzhledem ke své šíři poskytlo značný prostor pro smysluplný výzkum, v němž se autorce celkem dařilo. Byla předložena disertační práce přiměřeného rozsahu 116 stran odborného textu včetně krátkých příloh. Práce je čtivá a poměrně pečlivě napsaná, s několika chybami méně závažného charakteru, k nimž se vyjádřím v dalším textu posudku.

Vyjádření ke stanovení cílů, jejich aktuálnosti a míry splnění:

Hlavním cílem disertační práce bylo navrhnout inovativní způsob hodnocení znalostní intenzity organizací založený na dynamice znalostních procesů. Tento hlavní cíl byl vzhledem k výzkumné otázce „*Jakým způsobem lze hodnotit dynamickou složku znalostní intenzity?*“ formulován velice adekvátně a dobře posloužil k závěrečnému zodpovězení dané výzkumné otázky. K dosažení hlavního cíle práce je v práci dále formulováno pět dílčích cílů, které posloužily k finálnímu dosažení hlavního cíle. Z dílčích cílů lze za důležité považovat zejména vymezení pojmu znalostní intenzita a vymezení jeho kontextu.

Po podrobném prostudování disertační práce lze konstatovat, že **stanovené cíle byly v práci splněny na dobré úrovni.**

Vyjádření ke vhodnosti použitých metod a jejich správné aplikaci:

Metodika výzkumu je podrobně popsána v kapitole 2.3 předložené disertační práce. Oceňuji, že doktorandka věnovala formulaci cílů a metodice výzkumu jednu společnou kapitolu v rozsahu 14 stran, přičemž zahrнула do této kapitoly i návaznost na předchozí výzkumné aktivity, což zcela jistě napomůže čtenáři pochopit veškerou motivaci a důvody pro zaměření práce na znalostní intenzitu. Domnívám se, že k **výzkumu byly zvoleny adekvátní metody**, o jejichž vhodnosti nelze pochybovat. Mám za to, že **všechny metody jsou v práci přiměřeně použité** a nemám v tomto směru žádných výhrad.

Vyjádření ke zhodnocení teoretických východisek a definování výzkumného problému:

Teoretickým východiskům diskutované problematiky je věnována kapitola 3 v rozsahu 36 stran. Kapitola je v kontextu celé disertační práce rozumného rozsahu, ač pokrývá poměrně širokou paletu teoretických východisek. Lze nicméně ocenit postupnou tematickou gradaci teoretického výkladu, v němž si doktorandka postupně připravuje půdu k využití podstatných pojmů, jako je model SECI a koncept **ba** v prezentaci vlastních výsledků v kapitolách 4 až 7. V podkapitole 3.7 pak doktorandka přechází i k samotnému vymezení pojmu znalostní intenzita na základě celé řady relevantních zahraničních informačních zdrojů, což je vlastně jeden z podcílů disertace, jak byly definovány v kapitole 2.

Tato kapitola je sice čtivá, je v ní i několik vhodně vybraných a pečlivě realizovaných obrázků, ilustrujících podstatné pojmy, ale možná by bylo prospěšnější celý výklad poněkud zúžit a nevěnovat větší prostor pojmům, které jsou celkem široce známé.

Dalším nedostatkem zejména této kapitoly je i práce s druhotně citovanými prameny, např. na str. 15 (Glasser, 1978, uvedeno v Řiháček et al. 2013), kde v seznamu použitých informačních zdrojů zdroj (Glasser, 1978) nenalezneme. Totéž je použito na vícero dalších místech v práci (str. 20, 26), což na čtenáře zcela jistě působí rušivě.

Výzkumný problém byl, jak již uvedeno, formulován v podobě výše uvedené výzkumné otázky, tedy zaměřený na hodnocení dynamické složky znalostní intenzity. Tento výzkumný problém je aktuální, v rámci ČR byl, pokud je mi známo, zkoumán zejména autorkou disertace ve spolupráci s jejím školitelem doc. V. Burešem, a z tohoto hlediska i z hlediska aplikovatelnosti se jedná o potřebné a užitečné téma. **Teoretická východiska** v disertaci rozebíraná **jsou** po mém soudu **velice dobře zhodnocena**, zejména se jedná o využití konceptu **ba**, ale i modelu SECI při hodnocení znalostní intenzity.

Vyjádření k rozsahu a kvalitě použitých informačních zdrojů:

V seznamu použité literatury je uvedeno celkem 103 relevantních a po mém soudu pečlivě vybraných informačních zdrojů, z nichž většina je v práci využita a citována. Na druhé straně, v seznamu literatury jsem našel 8 zdrojů, které v práci citovány nejsou (např. Gold et al., 2001; Nabil, 2017; nebo též Nonaka et al., 2014), a na druhé straně také dva odkazy na práce neuvedené v seznamu (Flick, 2006; Kvale 1996). Je třeba ale ocenit, že doktorandka v seznamu použité literatury odkazuje také i na pět publikovaných prací ve svém autorství či spoluautorství, což svědčí mimo jiné i o systematickosti výzkumu, prezentovaného v disertační práci.

Lze konstatovat, že v práci **využité informační zdroje jsou relevantní, kvalitní a rozsah** využitých informačních zdrojů **je víc, než přiměřený**.

Vyjádření k praktickým dopadům práce a potenciálnímu přínosu pro praxi:

V disertační práci je, mimo jiných výsledků, formulován zejména přístup k hodnocení znalostní intenzity společností. Přístup je možné aplikovat v rámci institucí na různých úrovních, ale i v různých sektorech a odvětvích. Celý přístup byl ověřen v rámci vybrané reálné společnosti, což ukázalo potenciál jak vytvořeného přístupu pro účely hodnocení znalostní intenzity, tak i přineslo dané společnosti nové poznatky o míře využívání svého znalostního potenciálu. Ukazuje se, že aplikace uvedeného přístupu k hodnocení znalostní intenzity může společností, v nichž se aplikuje, přinést benefity v podobě uvědomění si svých silných stránek a možností, které mohou vést ke zvýšení konkurenceschopnosti dané společnosti.

Vyjádření k formální úpravě práce a úrovni publikační činnosti doktorandky:

Práce má rozsah 116 stran odborného textu včetně dvou příloh, plus 9 nečíslovaných stran úvodních. Struktura práce je logická, dělení do 7 kapitol samotné disertace má smysl, číslovány jsou i kapitoly 8 Literatura, 9 Přílohy a 10 Seznam publikací autorky. Formální úprava disertační práce je velice dobrá jak co do úpravy, tak i ve smyslu použitého odborného jazyka. V práci uvedené obrázky mají velice dobrou kvalitu a vhodně ilustrují příslušný text. Výtku si zaslouží pouze skutečnosti výše uvedené, týkající se seznamu využitých zdrojů a chybějících citací, což lze zřejmě připsat na vrub chvilkové nepozornosti při dokončování práce.

Publikační činnost doktorandky je velice bohatá a kvalitní. V seznamu publikací, uvedeném na konci disertace, je uvedeno 26 publikací spojených s tématem disertační práce, z nichž je jedna časopisecká s IF v Q1 (WoS) a 15 je konferenčních publikací, indexovaných na Web of Science a/nebo Scopus. Mimo toho autorka uvádí ještě seznam dalších 21 publikací, nesouvisejících nebo okrajově souvisejících s tématem disertace, z nichž jsou 4 časopisecké indexované databází Scopus a spadající do kvartilu Q3 nebo Q4 na databáze Scopus, a dalších 9 publikací je indexováno na Web of Science a/nebo Scopus. Nelze jinak, než konstatovat, že **publikační činnost doktorandky je vskutku imponující a velice kvalitní.**

Posouzení sounáležitosti disertační práce ke studijnímu oboru a potenciálu jeho rozvoje, a k originalitě práce:

Předložená disertační práce zcela jistě spadá do rámce problematiky, studované ve studijním oboru Informační a znalostní management. Dle mého názoru přispívá k rozvoji oboru dosaženými výsledky, zejména formulováním přístupů k hodnocení znalostní intenzity a tím i poskytnutím možnosti pro srovnání organizací z hlediska efektivity jejich procesů a jejich konkurenceschopnosti (kap. 4.3).

Disertační práci považuji za originální dílo, opírající se o řadu výsledků dosažených a publikovaných v průběhu doktorského studia.

Závěr:

Po důkladném prostudování disertační práce Ing. Terezy Otčenáškové, BA, a rovněž se znalostí, i když částečnou, její publikační činnosti, musím konstatovat, že doktorandka v předložené disertační práci zcela jistě naplnila stanovené cíle, dosáhla řadu zajímavých a původních vědeckých výsledků s vysokou mírou aplikovatelnosti. Prokázala schopnost samostatné vědecké tvůrčí práce a schopnost své výsledky publikovat. Z uvedených důvodů doporučuji předloženou disertační práci k obhajobě před příslušnou komisí studijního programu Systémové inženýrství a informatika.

V Hradci Králové, 5.6.2019

prof. RNDr. Peter Mikulecký, PhD.